

Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi  
Lənkəran Dövlət Universiteti

“Təsdiq edirəm”  
Tədrisin təşkili və təlim texnologiyaları üzrə  
prorektor v.i.c. Z.İ. Məmmədov dos.Z.I. Məmmədov  
“14” fevral 2025-ci il.

Fənn sillabusu

**İxtisas:** 050121-Xarici dil (ingilis dili) müəllimliyi

**Fakultə:** Filologiya və ibtidai təhsil

**Kafedra:** Xarici dillər və tərcümə

**I. Fənn haqqında məlumat:**

**Fənnin adı:** Xarici dildə işgüzər və akademik kommunikasiya-2 (rus dili) (Azərbaycan Turizm və Menecment Universitetinin Elmi Şurasının 14.07.2017 il 5 №-li protokolu əsasında təsdiq edilmişdir)

**Kodu:** HF-B03.2

**Tədris ili:** I A/B (2024-2025-ci il)

**Semestr:** II

**Tədris yükü:** Cəmi: 240. Auditoriya saatı -75 (Praktik dərs)

**Tədris forması:** əyani

**Tədris dili:** Azərbaycan dili

**AKTS üzrə kredit:** 8

**Auditoriya N:**

**Saat:**

**II. Müəllim haqqında məlumat:**

**A. İ., soyadı, dərəcəsi:** Ağayev Müqəddin İmanverdi oğlu, müəllim

**Kafedranın ünvanı:** Lənkəran ş.Əli Məmmədov, 40.

**Məsləhət saatı:** 10.00- 12.00

**E – mail ünvanı:** mugaddin@fnwb.ru

**III. Təsviə olunan dərslik və dərs vəsaитləri:**

1. А.В. Дудников, А.И. Арбузова, «Русский язык» Москва, «Высшая школа», 2008

2. К.Т. Керимова, А.А. Алиева, «Практический русский язык» (часть I, часть II) Баку - 2014

3. Э.Д. Аббасзаде. Русский язык. Баку -2002

4. Азербайджанско-русский, Русско-азербайджанский современный словарь Баку «Араз» 2008

5. Мурадханлы Б. М., Гасanova У., Русский язык, Баку – 2005

6. И.М.Алиева, Русский язык, Рабочая тетрадь (часть I , часть II), Баку-2017

7. Самира Гулиева, «Русский язык», (часть I , часть II), Баку-2011

**IV. Prerekvizitlər:** Fənnin tədrisi üçün öncədən Xarici dildə işgüzər və akademik kommunikasiya-1 (rus dili) fənninin tədrisi vacib deyil.

(rus dili) fənninin tədrisi vacib deyil.

**V. Korekvizitlər:** Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxta başqa fənlərin də tədris olunmasına zərurət yoxdur.

**VI. Fənnin təsviri və məqsədi:**

**Fənnin təsviri:** Xarici dildə işgüzər və akademik kommunikasiya-2 (Rus dili) fənni çərçivəsində tələbələrə ixtisası üzrə materialı rus dilində təqdimt etmək, natiqlik, akademik və yazı, şifahi və yazılı bacarıqların aşlanmasına xüsusi diqqət yetirilməlidir. Bu fənn əlavə ikinci xarici dilin öyrənilməsinə xidmət edir. Fənnin tədrisi ikinci xarici dilin öyrənilməsinə və dil bacarıqlarının əldə olunmasına nail olmaq üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Fənnin tədrisi zamanı tələbələrdə ikinci xarici dil biliklərinin formalasdırmaq üçün müxtəlif növ tapşırıqlardan istifadə olunur. Müasir şəraitdə elmi illiliklərin artması, yüksək peşə və nəzəri hazırlıqla yənəş, müstəqil yaradıcı iş bacarığına malik kadrların dünyada ünsiyyət vasitəsi olan aparıcı dilinə-rus dilinə yiyələnməsini təmin etmək və bu dildən işlədikləri fəaliyyət sahəsində səmərəli şəkilədə istifadə etməyi tələb edir. Ali məktəbin tədris planı tələbələrin rus dilində öz fikirlərini orta səviyyədə ifadə etməyi bacarmaq və bu dildə ünsiyyət vasitəsi kimi istifadə etməyi tələb edir. Buraya rus dilinin təlim vəzifələri metodları tələbələrin bilik və bacarıqlarının, vərdişlər əldə etməsi üçün ən optimal şəraitin yaradılması məsələləri daxildir. Bu fənnin məqsədi nəyi necə öyrənmək və tədris zamanı qarşıya çıxan suallara düzgün və hərtərəfli cavab verməkdir.

**Fənnin məqsədi:** Tələbələrə Xarici dildə işgüzar və akademik kommunikasiya-2 (Rus dili) fənni müxtəlif səviyyələr üzrə dil və yazı vərdişlərini aşılamaq və baza bilikləri verməkdir. Fənnin tədrisi sayəsində tələbələr ixtisas dilindən əlavə ikinci xarici dil (Rus dili) platformasından əldə etdikləri baza bilikləri əsasında çox da mürəkkəb olmayan mətinləri tərcümə etmək, ünsiyyət qurmaq bacarığına yiylənləirlər. Kursun tədrisi ilin I semestrində 75 saat məşğələ nəzərdə tutulur.

**VII. Davamiyyətə verilən tələblər:** Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

**VIII. Qiymatləndirmə:** Tələbələrin biliyi 100 ballıq sistəmlə qiymatləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılardır addır: 20 bal seminar və laboratoriya dərslərində fəaliyyətinə görə və 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə. İmtahan biletinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir. Hər sual 10 bala qədər qiymatləndirilir. Qiymatləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymatləndirmə meyarları nəzərə alınır.

**Qiymət meyarları aşağıdakılardır:**

- 10 bal- tələbə keçirilmiş materialı dərindən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir.
- 9 bal- tələbə keçirilmiş materialı tam başa düşür, cavabı dəqikdir və mövzunun mətnini tam aça bilir.
- 8 bal- tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;
- 7 bal- tələbə keçirilmiş materialı başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırma bilmir
- 6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.
- 5 bal- tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.
- 4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izən edərkən bəzi səhvlərə yol verir;
- 3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırma bilmir;
- 1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.
- 0 bal- suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Öks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semester ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur.

**Semestr nəticəsinə görə yekun qiymatləndirmə (imtahan və imtahana qədərki ballar əsasında)**

Toplanan bal	Qiymət	Hərf
91-100	əla	(A)
81-90	çox yaxşı	(B)
71-80	Yaxşı	(C)
61-70	Kafı	(D)
51-60	qənaətbəş	(E)
51-dən aşağı	qeyri-kafı	(F)

#### IX. Davranış qaydalarının pozulması:

Tələbə Universitetin daxili nizam-intizam qaydalarını pozduqda Əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görüləcək.

#### X. Təqvim planı: 75 saat

N	Keçirilən məşğələ mövzularının məzmunu	Sem.	Tarix
1	<p><b>Тема:</b> Баку – столица Азербайджана Склонение имён существительных в единственном числе.</p> <p><b>Краткий обзор:</b> Словарная работа. Просклонять данные существительные в единственном числе. Читать и переводить текст на азербайджанский язык. Поставить вопросы к тексту.</p> <p><b>Источник:</b> 1,2,3,4,5,6,7</p>	2	
2	<p><b>Тема:</b> Работа над текстом по развитию речи и над изученными правилами.</p> <p><b>Краткий обзор:</b> Словарная работа. Чтение и перевод текста «Древние</p>	2	

	«памятники нашей страны» на родной язык. Просклонять данные существительные в единственном числе. Поставить вопросы к тексту. <b>Источник:</b> 1,2,3,4,5,6,7		
3	<b>Тема:</b> Трагедия Ходжалы Склонение имён существительных во множественном числе. Особенности падежных окончаний. Употребление предлогов с падежами. <b>Краткий обзор:</b> Словарная работа. Просклонять данные существительные во множественном числе. Читать и переводить текст на азербайджанский язык. Поставить вопросы к тексту. <b>Источник:</b> 1,2,3,4,5,6,7	2	
4	<b>Тема:</b> Работа над текстом по развитию речи и над изученными правилами. <b>Краткий обзор:</b> Словарная работа. Просклонять данные существительные в множественном числе. Читать и переводить текст на азербайджанский язык. Поставить вопросы к тексту. <b>Источник:</b> 1,2,3,4,5,6,7	2	
5	<b>Тема:</b> Национальные праздники Азербайджана Склонение личных и притяжательных местоимений. <b>Краткий обзор:</b> Словарная работа. Читать и переводить текст на азербайджанский язык. Просклонять данные местоимения и составить с ними предложения. <b>Источник:</b> 1,2,3,4,5,6,7	2	
6	<b>Тема:</b> Работа над текстом по развитию речи и над изученными правилами. <b>Краткий обзор:</b> Чтение и перевод текста. Поставить вопросы к тексту. Просклонять данные местоимения и составить с ними предложения. Повторительные упражнения. <b>Источник:</b> 1,2,3,4,5,6,7	2	
7	<b>Тема:</b> Роль иностранных языков в нашей жизни. Склонение вопросительных, отрицательных местоимений. <b>Краткий обзор:</b> Читать и переводить текст на азербайджанский язык. Просклонять данные местоимения и составить с ними предложения. Поставить вопросы к тексту. <b>Источник:</b> 1,2,3,4,5,6,7	2	
8	<b>Тема:</b> Работа над текстом по развитию речи и над изученными правилами. <b>Краткий обзор:</b> Словарная работа. Чтение и перевод текста. Составить предложения с новыми словами и словосочетаниями. <b>Источник:</b> 1,2,3,4,5,6,7	2	
9	<b>Тема:</b> Русский язык Склонение определительных, указательных и возвратного местоимений. <b>Краткий обзор:</b> Словарная работа. Чтение текста правильным произношением и переводить его на азербайджанский язык. Просклонять данные местоимения и составить с ними предложения. Поставить вопросы к тексту. <b>Источник:</b> 1,2,3,4,5,6,7	2	
10	<b>Тема:</b> Работа над текстом по развитию речи и над изученными правилами. <b>Краткий обзор:</b> Читать и переводить текст на азербайджанский язык. Просклонять данные местоимения и составить с ними предложения. Поставить вопросы к тексту. <b>Источник:</b> 1,2,3,4,5,6,7	2	
11	<b>Тема:</b> Основоположник азербайджанской оперной музыки-Узеир Гаджибеков. Склонение прилагательных <b>Краткий обзор:</b> Читать и переводить текст на азербайджанский язык. Поставить вопросы к тексту. Просклонять данные прилагательные и составить с ними предложения. <b>Источник:</b> 1,2,3,4,5,6,7	2	
12	<b>Тема:</b> Работа над текстом по развитию речи и над изученными правилами. <b>Краткий обзор:</b> Упражнения на самопроверку. Словарная работа.	2	

	Просклонять данные прилагательные. Читать и переводить текст на азербайджанский язык. <b>Источник:</b> 1,2,3,4,5,6,7	
13	<b>Тема:</b> Саттар Бахлулзаде. Склонение числительных <b>Краткий обзор:</b> Словарная работа. Выразительное чтение и перевод текста на азербайджанский язык. Просклонять данные числительные. <b>Источник:</b> 1,2,3,4,5,6,7	2
14	<b>Тема:</b> Работа над текстом по развитию речи и над изученными правилами. <b>Краткий обзор:</b> Читать и переводить текст на азербайджанский язык. Ответы на вопросы. Словарная работа. Повторительные упражнения. <b>Источник:</b> 1,2,3,4,5,6,7	2
15	<b>Тема:</b> Азербайджанский национальный мугам. Склонение и употребление количественных числительных. <b>Краткий обзор:</b> Читать и переводить текст на азербайджанский язык. Словарная работа. Поставить вопросы к тексту. Просклонять данные числительные и составить с ними предложения. <b>Источник:</b> 1,2,3,4,5,6,7	2
16	<b>Тема:</b> Работа над текстом по развитию речи и над изученными правилами. <b>Краткий обзор:</b> Составить диалог на тему «Дружба». Словарная работа. Составить предложения с новыми словами и словосочетаниями. <b>Источник:</b> 1,2,3,4,5,6,7	2
17	<b>Тема:</b> Олимпийские игры. Неопределенная форма глагола. Виды глагола. <b>Краткий обзор:</b> Словарная работа. Читать и переводить текст на азербайджанский язык. Поставить вопросы к тексту. <b>Источник:</b> 1,2,3,4,5,6,7	2
18	<b>Тема:</b> Работа над текстом по развитию речи и над изученными правилами. <b>Краткий обзор:</b> Упражнения на самопроверку. Словарная работа. Читать и переводить текст на азербайджанский язык. Поставить вопросы к тексту. <b>Источник:</b> 1,2,3,4,5,6,7	2
19	<b>Тема:</b> Гобустан – музей под открытым небом. Основное значения форм времени. <b>Краткий обзор:</b> Словарная работа. Читать и переводить текст на азербайджанский язык. Поставить вопросы к тексту. Упражнения на самопроверку. <b>Источник:</b> 1,2,3,4,5,6,7	2
20	<b>Тема:</b> Работа над текстом по развитию речи и над изученными правилами. <b>Краткий обзор:</b> Пересказ текста на русском языке. Словарный диктант. Поставить вопросы к тексту. Упражнения на самопроверку. <b>Источник:</b> 1,2,3,4,5,6,7	2
21	<b>Тема:</b> Национальная одежда Азербайджана. Спряжение глаголов. Правописание безударных личных окончаний глаголов 1-го спряжения. <b>Краткий обзор:</b> Словарная работа. Читать и переводить текст на азербайджанский язык. Проспрягать глаголы 1-го спряжения. <b>Источник:</b> 1,2,3,4,5,6,7	2
22	<b>Тема:</b> Работа над текстом по развитию речи и над изученными правилами. <b>Краткий обзор:</b> Пересказ текста на русском языке. Словарная работа. Поставить вопросы к тексту. <b>Источник:</b> 1,2,3,4,5,6,7	2
23	<b>Тема:</b> Интернет и программа WORD Спряжение глаголов. Правописание безударных личных окончаний глаголов 2-го спряжения. <b>Краткий обзор:</b> Поставить вопросы к тексту. Составить диалог на тему «Интернет и программа WORD». Проспрягать глаголы 2-го спряжения. <b>Источник:</b> 1,2,3,4,5,6,7	2
24	<b>Тема:</b> Работа над текстом по развитию речи и над изученными правилами. <b>Краткий обзор:</b> Ответы на вопросы по тексту. Словарная работа.	2

	Проспрягать данные глаголы. <b>Источник:</b> 1,2,3,4,5,6,7		
25	<b>Тема:</b> Человек большой души. Наречие. Разряды наречий по значению. <b>Краткий обзор:</b> Словарная работа. Читать и переводить текст на азербайджанский язык. Поставить вопросы к тексту. Выписать наречия из текста. <b>Источник:</b> 1,2,3,4,5,6,7	2	
26	<b>Тема:</b> Работа над текстом по развитию речи и над изученными правилами. <b>Краткий обзор:</b> Словарная работа. Читать и переводить текст на азербайджанский язык. Поставить вопросы к тексту. Составить предложения с данными наречиями. <b>Источник:</b> 1,2,3,4,5,6,7	2	
27	<b>Тема:</b> Шуша- жемчужина Карабаха. Общее понятие о служебных частях речи. <b>Краткий обзор:</b> Читать и переводить текст на азербайджанский язык. Словарная работа. Поставить вопросы к тексту. <b>Источник:</b> 1,2,3,4,5,6,7	2	
28	<b>Тема:</b> Работа над текстом по развитию речи и над изученными правилами. <b>Краткий обзор:</b> С помощью новых слов и словосочетаний составить предложения. Читать и переводить текст на азербайджанский язык. Поставить вопросы к тексту. <b>Источник:</b> 1,2,3,4,5,6,7	2	
29	<b>Тема:</b> Города Азербайджана. Предлоги. Типы предлогов. <b>Краткий обзор:</b> Словарная работа. Ответить на вопросы. Читать и переводить текст на азербайджанский язык. <b>Источник:</b> 1,2,3,4,5,6,7	2	
30	<b>Тема:</b> Работа над текстом по развитию речи и над изученными правилами. <b>Краткий обзор:</b> Читать и переводить текст на азербайджанский язык. Употребляя данные предлоги, составить предложения. <b>Источник:</b> 1,2,3,4,5,6,7	2	
31	<b>Тема:</b> Нефтяные Камни. Союз как служебная часть речи. Типы союзов. <b>Краткий обзор:</b> Словарная работа. Правильное и выразительное чтение текста. Поставить вопросы к тексту. Употребляя данные союзы, составить предложения. <b>Источник:</b> 1,2,3,4,5,6,7	2	
32	<b>Тема:</b> Работа над текстом по развитию речи и над изученными правилами. <b>Краткий обзор:</b> Пересказать текст на русском языке. Поставить вопросы к тексту. Составить предложения с новыми словами и словосочетаниями. <b>Источник:</b> 1,2,3,4,5,6,7	2	
33	<b>Тема:</b> Москва – столица России. Частицы как служебная часть речи. <b>Краткий обзор:</b> Словарная работа. Выразительное чтение и перевод текста на азербайджанский язык. Ответы на вопросы. Повторительные упражнения. <b>Источник:</b> 1,2,3,4,5,6,7	2	
34	<b>Тема:</b> Работа над текстом по развитию речи и над изученными правилами. <b>Краткий обзор:</b> Словарная работа. С помощью новых слов и словосочетаний составить предложения. Поставить вопросы к тексту. <b>Источник:</b> 1,2,3,4,5,6,7	2	
35	<b>Тема:</b> Русский поэт А.С. Пушкин. Междометие как особая часть речи. <b>Краткий обзор:</b> Словарная работа. Читать и переводить текст на азербайджанский язык. Поставить вопросы к тексту. Занимательные упражнения. <b>Источник:</b> 1,2,3,4,5,6,7	2	
36	<b>Тема:</b> Работа над текстом по развитию речи и над изученными правилами. <b>Краткий обзор:</b> Словарная работа. Читать и переводить текст на азербайджанский язык. Поставить вопросы к тексту. Занимательные упражнения.	2	

	<b>Источник: 1,2,3,4,5,6,7</b>		
37	<b>Тема:</b> Древние азербайджанские ковры Общий повтор правил. <b>Краткий обзор:</b> Читать и переводить текст на азербайджанский язык. Поставить вопросы к тексту. Повторительные упражнения. <b>Источник: 1,2,3,4,5,6,7</b>	2	
38	<b>Тема:</b> Работа над текстом по развитию речи и над изученными правилами. <b>Краткий обзор:</b> Повторение пройденного материала. <b>Источник: 1,2,3,4,5,6,7</b>	1	
	<b>Сәми:</b> 75		

#### XI. Fənn üzrə tələblər, tapşırıqlar:

- Rus dilinin ünsiyyət vasitəsi kimi işlənməsi
- Rus dilini işlədikləri fəaliyyət sahələrində səmərəli şəkildə istifadə etməyi bacarmaq
- Rus dilində öz fikirlərini orta səviyyədə ifadə etməyi bacarmaq
- Rus dilinə yiyələnməyi təmin etmək.

#### XII. Fənn üzrə təlimin nəticələri:

- Tələbələr rus dilində öz fikirlərini orta səviyyədə ifadə etməyi bacarırlar;
- Rus dilində orfoqrafik və orfoepik qaydalara əməl edir;
- Rus dilindən ana dilinə tərcümə etmək vərdişlərinə yiyələnir;
- Rus dilindən işləyəcəkləri fəaliyyət sahəsində səmərəli şəkildə istifadə edir.

#### XIII. Tələbələrin fənn haqqında fikirlərinin öyrənilməsi.

#### XIV. Kollokvium sualları:

##### I kollokvium sualları:

- Согласовать прилагательные с существительными

##### II kollokvium sualları:

- Проспрягать глаголы в настоящем времени.
- Выбирать правильный вариант

#### XV. İmtahan mətnləri

- Баку – столица Азербайджана
- Трагедия Ходжалы
- Национальные праздники Азербайджана
- Роль иностранных языков в нашей жизни.
- Русский язык
- Основоположник азербайджанской оперной музыки-Узеир Гаджибеков
- Саттар Бахлулзаде.
- Азербайджанский национальный мугам.
- Олимпийские игры.
- Гобустан – музей под открытым небом.
- Национальная одежда Азербайджана
- Интернет и программа WORD
- Человек большой души.
- Шуша - жемчужина Карабаха.
- Города Азербайджана.

#### XVI. İmtahan biletinin forması:

- Переводить предложения на азербайджанский язык.
- Поставить вопросы к тексту.
- Согласовать прилагательные с существительными
- Выбирать правильный вариант
- Проспрягать глаголы в настоящем времени.

**Xarici dildə işgüzar və akademik kommunikasiya (rus dili) fənninin sillabusu-050121-Xarici dil (ingilis dili) müəllimliyi ixtisasının tədris planı və fənn proqramları əsasında tərtib edilmişdir.**

Sillabus "Xarici dillər və tərcümə" kafedrasında 14 fevral 2025-ci il tarixində 06 sayılı protokola əsasən müzakirə edilmişdir.

Fənn müəllimi: M.I.Ağayev b/m M.I.Ağayev

Kafedra müdürü: H.H b/m H.L.Əkbərov

Tanck album.  
Berlin; from the E.S. Mirziger